

EXPUNERE DE MOTIVE

pentru aplicarea unor măsuri de sprijin pentru angajatori și salariați în situații de criză, altele decât cele din perioada stării de urgență/asediu/alertă

1. Descrierea situației actuale

România a ieșit din starea de alertă, instituită în contextul pandemiei de Covid-19 – renunțându-se astfel la toate restricțiile impuse – în data de 8 martie 2022. Toate activitățile economice își reiau cursul, se permite organizarea de evenimente, spectacole cu număr maxim de participanți. Măsura de sprijin oferită de stat care mai e încă valabilă 3 luni după încetarea stării de alertă este indemnizația pentru timp de muncă redus (denumită în Germania, de unde a și fost preluat modelul, Kurzarbeit) – introdusă de Guvernul Ludovic Orban în plin an pandemic, 2020 (prin OUG 132/2020).

Cu toate acestea, experiența din trecut ne-a arătat că în economia unei țări, apar diverse sincope, crize pe termen mai scurt sau mai lung (spre exemplu, criza economică din 2008 – 2009), în care statul are rolul major de a sprijini piața muncii, atât pe angajatori cât și pe angajați. Și e util să existe deja în legislație o astfel de măsură, pe care să o poată activa atunci când este necesar.

Măsura de sprijin "kurzarbeit", în vigoare în Germania de mai bine de 100 de ani, are în vedere flexibilizarea programului de muncă și și-a demonstrat utilitatea în cazul mai multor crize economice. Comisia Europeană a recomandat, la începutul pandemiei Covid-19, preluarea acesteia de către restul statelor membre UE, alocând chiar și resurse financiare pentru implementarea acestei măsuri prin programul SURE. Kurzarbeit presupune un program de muncă flexibil – angajatorul poate reduce timpul de muncă funcție de comenzile/producția existente, angajatul este plătit de angajator pentru munca efectiv prestată iar statul suportă un procent din salariul aferent muncii neprestate. Avantajele

acestui mecanism sunt multiple – angajatorul își păstrează angajații, nu încetează contractele de muncă ale oamenilor în care deja a investit pentru formare profesională, angajatul prestează munca în timp redus și primește o compensare de la stat, statul evită posibile crize de șomaj și continuă să încaseze taxe și contribuții. În România, statul a suportat 75% din salariul de bază brut lunar aferent orelor de reducere a programului de lucru.

Din august 2020, când a fost adoptată legislația ce permitea aplicarea kurzarbeit în România până la data de 31 ianuarie 2022 statul a plătit aprox. 470 milioane lei pentru aproximativ 111.000 persoane (unic înregistrate, pentru că o persoană a beneficiat de mai multe luni de plată). Măsura este apreciată ca fiind una utilă, în favoarea atât a angajatorilor cât și a angajaților prin comparație cu șomajul tehnic (ce presupune suspendarea contractelor salariaților, pierderea locurilor de muncă și a oamenilor cu care a lucrat angajatorul).

2. Schimbări preconizate

Pentru că există situații economice specifice ce au nevoie de un răspuns prompt în economie și, implicit, pe piața muncii, propunem extinderea aplicării mecanismului timpului de muncă redus în situații de criză, altele decât starea de urgență/alertă/asediu. Starea de criză ar urma să fie recunoscută de către ministrul muncii și solidarității sociale împreună cu ministrul de resort (din domeniul afectat) printr-un ordin comun. Totodată, prin starea de criză se înțelege reducerea semnificativă a activității, respectând simultan următoarele condiții: este temporară, este inevitabilă și afectează cel puțin 10% dintre angajații unei companii. În cazul unei situații de criză, angajatorul va putea reduce timpul de muncă cu cel mult 80% din durata normală (zilnică, săptămânală sau lunară). Statul va suporta 75% din salariul de bază brut lunar aferent orelor de reducere a programului de lucru (indemnizație pentru timp de muncă redus). Angajatorii vor suporta indemnizația urmând să deconteze sumele prin solicitare către agențiile județene de ocupare a forței de muncă.

3. Impactul socio-economic al modificărilor

O măsură de sprijin a pieței muncii în situații de criză economică sau, de exemplu, criză a unor piese importate necesare pentru producția de mașini, nu poate avea decât un rol benefic pentru toate părțile implicate – angajat, angajator și stat. Se evită situațiile în care s-ar ajunge la creșterea șomajului, la închiderea companiilor private și, în final, la colaps economic. Se evită riscul apariției unor fenomene de excluziune socială, de sărăcire, angajații păstrându-și locurile de muncă.

4. Impactul financiar asupra bugetului general consolidat

Impactul financiar al măsurii propuse poate fi cel mai bine estimat la momentul apariției situației de criză. Raportându-ne la starea de alertă instituită în contextul pandemiei Covid-19, estimăm un cost de aproximativ 50 milioane lei/an (doar dacă se activează situația de criză prin ordinul ministrului de resort și al ministrului muncii și solidarității sociale). Sursa de finanțare – bugetul asigurărilor de șomaj.

5. Consultări efectuate în vederea elaborării prezentului act normativ

Au fost derulate consultări cu reprezentanții partenerilor sociali, cu antreprenori precum și cu angajații acestora.

Având în vedere argumentele prezentate, supunem Parlamentului României spre dezbateră și adoptare prezenta propunere legislativă.

Initiatori:

(Violeta Victoria Alexandru

LEGE

privind APLICAREA UNOR MĂSURI DE SĂRIJIN PENTRU ANGAJATORII
ȘI SALARIAȚI ÎN FIRMA DE CĂȘĂ, ALTELE DECAT CELE DIN PERIOADA
 (Tabel susținători STATU DE URGENȚĂ / ASERVI / ALTEA.)

Nr. Crt.	Nume/Prenume	Grup parlamentar	Semnătura
1.	Violete Alexandru	Neafiliat	
2.	IONEL BAYCĂ	NEAFILIAT	
3	KOCIS ALEXANDRU	NEAFILIAT	
4	MIUTESCU ADRIAN	Neafiliat	
5	SOVĂILĂ CĂTIN	NEAFILIAT	
6.	GIUGEA NICOLAE	NEAFILIAT	
7	Antonel Ionescu		
8	IONESCU GEORGE	NEAFILIAT	
9	Stefan Ion	Neafiliat	
10	CHIRA CLAUDIU	NEAFILIAT	
11	LUCIAN DEBĂ	NEAFILIAT	
12	ADRIAN OROS	NEAFILIAT	
13	FLĂIȘ GABRIEL	NEAFILIAT	
14	BOLA BOGDAN	NEAFILIAT	
15	IORDACHE ION	Neafiliat	
16	SEBIL CRISTIAN ^{GABRIEL}	USR	